

**ΑΘΗΝΑ, 28.**

**ΜΕΙΩΣΗ** τιμών από το 2012 λόγω "απελευθέρωσης", αλλά και λόγω κρίσης καταγράφει έκθεση του ΚΕΠΕ που έγινε για λογαριασμό του ΥΠΟΙΚ για τα 20 πιο μεγάλα επαγγέλματα που "απελευθερώθηκαν". Καταγράφεται κατάρρευση του 74% των "περιορισμών". Τα στοιχεία δείχνουν ότι ήταν στο παρελθόν μεγαλύτερες του μέσου πληθωρισμού οι αυξήσεις τιμών και πέρυσι άρχισε η αντίστροφη πορεία: Ενώ ο πληθωρισμός αυξανόταν σε αυτούς τους κλάδους, οι τιμές, έστω και οριακά, σε κάποιες περιπτώσεις μειώθηκαν. Ωστόσο, αιτία ήταν και η κρίση, καθώς καταγράφονται μεγάλες πιέσεις, αλλά και τριμήνιο στην απασχόληση στους συγκεκριμένους κλάδους τώρα και στο μέλλον.

Το ΚΕΠΕ, σε επικαιροποιημένο κείμενο της έκθεσης αξιολόγησης των αποτελεσμάτων της απελευθέρωσης 20 επιλεγμένων επαγγελμάτων, καταγράφει τις εξελίξεις στον αριθμό των νεοεισερχομένων και τις μεταβολές στις τιμές - αμοιβές. - Βαθμός απελευθέρωσης. Στα 20 "μεγάλα" επαγγέλματα έχει καταγραφεί συνολικά το 74% των περιορισμών: Το 67% των σχετιζομένων με επιτημονικά επαγγέλματα / οικονομικές δραστηριότητες και το 83% των σχετιζομένων με άλλα επαγγέλματα.

- Νεοεισερχόμενοι. Η ύφεση που παρατηρείται στην ελληνική οικονομία έχει επηρεάσει την απασχόληση αναφέρει το ΚΕΠΕ. "Δεδομένης και της τρέχουσας βαθιάς οικονομικής ύφεσης που μαστιάζει τη χώρα οι εξελίξεις στην αγορά εργασίας δεν μπορεί παρά να είναι βραχυχρόνια δυσοίωνες" επισημαίνει. "Διαφαίνεται ότι η απασχόληση μάλλον θα μειωθεί ακόμη και αυτό θα είναι ανεξάρτητα από θεσμικές παρεμβάσεις στην κατεύθυνση της απελευθέρωσης των προβλεπόμενων απ' αυτόν νομοθετικών πράξεων και θα εξεταστούν εκ νέου αργότερα οι επιπτώσεις.

Πάντως το 2012 παρατηρείται μια αύξηση των νεοεισερχομένων κατά 8.805 φυσικά ή νομικά πρόσωπα, αριθμό κατά 19,9% χαμηλότερο σε σχέση με το μέσο όρο της περιόδου 2009-2011. Τα τρία επαγγέλματα που παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη κινητικότητα (λογιστές - φοροτεχνικοί, ιατροί, ταξί) συγκεντρώνουν πάνω από το 80% των νεοεισερχομένων.

Οι τιμές έπεσαν στα "κλειστά" επαγγέλματα, αλλά δεν μπορεί να φανεί - ακόμη - πόσο συνέβαλαν οι παρεμβάσεις και πόσο η ίδια η ύφεση. "Η ύφεση που παρατηρείται στην ελληνική οικονομία και η μείωση της ζήτησης για συγκεκριμένες υπηρεσίες έχει ήδη συμπέσει τις τιμές και κατά συ-

## Έκθεση του ΚΕΠΕ καταγράφει πώς από πέρυσι άρχισε η πορεία 'Ανοιξαν τα επαγγέλματα, οι τιμές έπεσαν

νέπεια δεν είναι δυνατό να διαχωριστούν οι επιπτώσεις στις τιμές που αποδίδονται στους παράγοντες αυτούς ή στις αλλαγές που προέρχονται από τις πρόσφατες θεσμικές αλλαγές" αναφέρεται.

Τι δείχνουν τα στοιχεία του ΚΕΠΕ με βάση τις ετήσιες μεταβολές των τιμών κατά την περίοδο 2007-2012:

- Καταγράφονται αυξήσεις στις τιμές για τις υπηρεσίες όλων των επαγγελμάτων την περίοδο 2007-2011 και μόνο κατά την τελευταία χρονιά σημειώνονται μειώσεις ή σταθερότητα στις τιμές παρά το γεγονός ότι ο Γενικός Δείκτης Τιμών Καταναλωτή συνεχίζει να αυξάνεται, έστω και με χαμηλότερο ρυθμό (1,50%).

- Οι αυξήσεις των τιμών των υπηρεσιών ήταν στο παρελθόν υψηλότερες του μέσου πληθωρισμού για δύο υπηρεσίες (υπηρεσίες συμβούλων φορολογίας, φυσιοθεραπεία). Για τα ταξί αυτό ίσχυε για όλες τις χρονιές με εξαίρεση την τελευταία, κατά την οποία οι τιμές των ταξί παραμένουν σταθερές.

- Από το 2010 και μετά οι μεταβολές των τιμών παρουσιάζουν χαμηλότερες και μειούμενες αυξήσεις σε σύγκριση με τις αντίστοιχες του μέσου όρου των τιμών. Οι μειώσεις στις τιμές το 2012 κυμαίνονται από -0,54% (φυσιοθεραπεία) έως -3,07% (φροντιστήρια).

- Για τα επαγγέλματα που δεν συμμετέχουν στη διαμόρφωση του πληθωρισμού υπάρχουν ενδείξεις για μειώσεις στις τιμές / αμοιβές των περισσότερων (συμβολαιογράφοι, ενεργειακοί επιθεωρητές, μεσίτες, φορτοεκφορτωτές, εκτελωνιστές). Σταθερές εμφανίζονται οι τιμές για τους ξεναγούς, ενώ δεν υπάρχει επαρκής πληροφόρηση για ορισμένα επαγγέλματα (νόμιμοι ελεγκτές, πιστοποιημένοι εκτιμητές, ναυτικοί πράκτορες, ιδιωτικά γραφεία ευρέσεως εργασίας, επιχειρήσεις προσωρινής απασχόλησης).

- Συμβολαιογράφοι. Χαρακτηριστικό των τελευταίων ετών είναι η σημαντική συρρίκνωση του όγκου των συμβολαιογραφικών πράξεων χωρίς να συνοδεύεται από αντίστοιχη μείωση του αριθμού των συμβολαιογράφων.

Από την ανάλυση του αριθμού των νεοεισερχομένων στο επάγγελμα παρατηρείται αυξανόμενη ετήσια είσοδος για την περίοδο 2010-2012. Όμως ο αριθμός των αποχωρήσεων αυξάνεται σημαντικά μετά το 2009, οδηγώντας σε αρνητικό αποτέλεσμα για τη συνολική δραστηριότητα. Σε ό,τι αφορά στις αμοιβές των συμβολαιογράφων,

η αναπροσαρμογή των αναλογικών αμοιβών είχε ως αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους συναλλαγής για τους πολίτες κυρίως για τις υψηλές αξίες συμβολαίων.

- Δικηγόροι - δικηγορικές εταιρείες. Παρατηρείται μείωση στον αριθμό των ενάρξεων των φυσικών και των νομικών προσώπων κατά την περίοδο 2011-2012. Η μείωση αυτή σε συνδυασμό με την αύξηση των αποχωρήσεων έχει ως αποτέλεσμα τη συρρίκνωση της συνολικής δραστηριότητας του επαγγέλματος/δραστηριότητας. Σε ό,τι αφορά στις αμοιβές των συμβολαιογράφων, στοιχεία του Δ.Τ.Κ. καταδεικνύουν μία μικρή μείωση μετά το 2012, η οποία μπορεί να οφείλεται εν μέρει και στην οικονομική ύφεση.

- Νόμιμοι ελεγκτές. Οι νεοεισερχόμενοι είναι σχετικά λίγοι, αν και ο αριθμός τους εξαρτάται περισσότερο από την ύπαρξη κατάλληλων προσόντων και την επιτυχία σε επαγγελματικές εξετάσεις παρά σε θεσμικά εμπόδια. Η εικόνα για τιμές είναι ασαφής αφού δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία.

- Λογιστές-φοροτεχνικοί. Οι νέες εγγραφές είναι υπολογίσιμες και για την περίοδο 2007-5/2013 είναι 26.564, δεικνύοντας μια σημαντική κινητικότητα στο επάγγελμα. Όσον αφορά στις τιμές αυτές φαίνεται ξεκάθαρα τα τελευταία έτη να ακολουθούν μία πτωτική πορεία.

- Ιατροί - ιατρεία - πολυιατρεία. Το επάγγελμα του ιατρού εμφανίζει πληρότητα ως προς τον αριθμό κατέχοντες την πρώτη θέση ως προς την αναλογία ιατρών ανά 1.000 κατοίκους μεταξύ των χωρών της Ε.Ε. Παρατηρείται αύξηση στη συνολική δραστηριότητα των φυσικών και νομικών προσώπων για την περίοδο 2011-2012. Σε ό,τι αφορά στις αμοιβές των ιατρών, στοιχεία του ΔΤΚ καταδεικνύουν μείωση κατά 8%. Η οικονομική ύφεση είχε ως αποτέλεσμα τη σημαντική συρρίκνωση των ατομικών εισοδημάτων των καταναλωτών, αυξάνοντας τη ζήτηση για παροχή υπηρεσιών υγείας από το δημόσιο τομέα. Η ίδρυση του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. έδωσε τη δυνατότητα πρόσβασης στην ιδιωτική πρωτοβάθμια περίθαλψη σε μεγαλύτερο αριθμό ασθενών, όπου οι συμβεβλημένοι ιατροί αποζημιώνονται εν μέρει από τον ασφαλιστικό οργανισμό. Η ύφεση σε συνδυασμό με την αυξημένη χρήση των συμβεβλημένων ιατρικών δικαιολογεί σε ένα μεγάλο ποσοστό τη μείωση στο δείκτη τιμών των ιατρικών υπηρεσιών.

- Οδοντίατροι - οδοντιατρεία - πολυοδοντιατρεία. Ο αριθμός των οδοντιάτρων

μειώθηκε τα τελευταία έτη ακολουθώντας την υψηλή μείωση στις δαπάνες των ελληνικών νοικοκυριών για οδοντιατρικές υπηρεσίες. Παρατηρείται μείωση στη συνολική δραστηριότητα του επαγγέλματος/δραστηριότητας μετά το 2011, η οποία οφείλεται στη μεγάλη αύξηση των αποχωρήσεων. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή καταγράφει μείωση για τις οδοντιατρικές υπηρεσίες μετά το 2012. Το υψηλό κόστος έναρξης λειτουργίας ενός οδοντιατρείου σε συνδυασμό με το ότι η επαγγελματική δραστηριότητα ασκείται αμιγώς στον ιδιωτικό τομέα χωρίς τη διαμεσολάβηση των ασφαλιστικών οργανισμών, καθώς και η συρρίκνωση του ατομικού εισοδήματος των καταναλωτών λόγω της ύφεσης δρουν ανασταλτικά στους νεοεισερχόμενους στο επάγγελμα.

- Φυσικοθεραπευτές - εργαστήρια φυσικοθεραπείας. Στην ανάλυση του αριθμού των νεοεισερχομένων στο επάγγελμα παρατηρείται μείωση για την περίοδο 2011-2012 με ταυτόχρονη αύξηση των αριθμών των διακοπών, οδηγώντας σε αρνητικό αποτέλεσμα για τη συνολική δραστηριότητα το 2012. Η σύσταση νομικών προσώπων παρουσιάζει αύξηση μετά το 2011 με θετικό καθαρό αποτέλεσμα για το 2012. Ο δείκτης τιμών καταναλωτή για τις υπηρεσίες φυσικοθεραπείας παρουσιάζει μικρή μείωση μετά το 2011, η οποία συνεχίστηκε και το 2012. Η μείωση στον αριθμό των νεοεισερχομένων, καθώς και στο δείκτη τιμών καταναλωτή μπορεί να οφείλεται κυρίως στις επιπτώσεις της ύφεσης στην ελληνική οικονομία και στη γενικότερη μείωση των τιμών στον κλάδο της υγείας και όχι στην απελευθέρωση του επαγγέλματος εφόσον το χρονικό διάστημα εφαρμογής των σχετικών διατάξεων είναι σχετικά σύντομο.

- Φροντιστήρια. Καταγράφεται μια σαφής υποχώρηση των τιμών στα διδάκτρα των φροντιστηρίων, η οποία μπορεί να οφείλεται τόσο στη μείωση των μαθητών (μείωση ζήτησης), όσο και στην ευρύτερη οικονομική κρίση. Επίσης, καταγράφεται και μια αντίστοιχη προσαρμογή προς τα κάτω στην προσφερόμενη ποσότητα (διδασκασμένοι), καθώς και στην απασχόληση (διδάσκοντες).

- Μεσίτες. Το 2012 καταγράφηκε σημαντική μείωση, ενώ στο πρώτο ήμισυ του 2013 παρατηρήθηκε αύξηση τόσο για τα φυσικά, όσο και για τα νομικά πρόσωπα σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του

προηγούμενου έτους. Παρά ταύτα, ο αριθμός των ενάρξεων στην πορεία του έτους 2013 παραμένει πολύ χαμηλότερος σε σύγκριση με παλαιότερα έτη, γεγονός που συνδέεται με την ύφεση στην αγορά ακινήτων και τη μεγάλη κάμψη του αριθμού των αγοραπωλησιών. Όσον αφορά στις αμοιβές, μετά τις μεταρρυθμίσεις φαίνεται να έχει προκύψει συμπύεση των ποσοστών βάσει των οποίων διαμορφώνεται η προμήθεια των μεσιτών. Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με τη μεγάλη μείωση των τιμών των ακινήτων, παραπέμπει σε σημαντική κάμψη των μεσιτικών αμοιβών, η οποία μπορεί να αποδοθεί εν μέρει στην κατάρρευση της πρακτικής των κατώτατων αμοιβών και εν μέρει στην ύφεση της οικονομίας και την κρίση της αγοράς ακινήτων.

- Ταξί. Την τελευταία διετία έχει υπάρξει κάμψη της δραστηριότητας στον κλάδο των ταξί, εφόσον αφενός οι αποχωρήσεις εμφανίζονται αυξημένες και αφετέρου ο αριθμός των νεοεισερχομένων μειώνεται, αντιστρέφοντας τη θετική κατάσταση της περιόδου 2007-2011. Όσον αφορά στις τιμές, ο δείκτης τιμών καταναλωτή για τις υπηρεσίες ταξί αυξήθηκε τη χρονική περίοδο 2007-2011 κατά περίπου 45%, όταν για την ίδια περίοδο ο γενικός δείκτης αυξήθηκε κατά 13,5%, ενώ από το 2011 και έπειτα οι τιμές παραμένουν σταθερές.

- Ναυτικοί πράκτορες. Τη χρονική περίοδο 2007-2010 οι νεοεισερχόμενοι ήταν περισσότεροι από τους διαγραφέντες στο μητρώο του υπουργείου με αποτέλεσμα να αυξηθεί ο αριθμός των ναυτικών πρακτόρων. Εντούτοις, τα τελευταία τρία χρόνια υπήρξε αντιστροφή της κατάστασης, με συνέπεια το 2013 ο αριθμός των ασκούντων να είναι περίπου ίδιος με αυτόν του 2007.

- Ιδιωτικά γραφεία ευρέσεως εργασίας. Ο αριθμός των νεοεισερχομένων είναι σχετικά χαμηλός, μόλις 12 από το 2011. Αυτό είναι αναμενόμενο, αφού σε περιόδους υψηλής ανεργίας οι υπηρεσίες των ΙΓΕΕ δεν είναι τόσο απαραίτητες. Αναμένεται πάντως, μιας και η διαδικασία έναρξης ενός ΙΓΕΕ έχει απλοποιηθεί πολύ και το διοικητικό κόστος έχει μειωθεί αισθητά, ότι σε περιόδους οικονομικής ευρωστίας να υπάρχουν περισσότεροι νεοεισερχόμενοι στην οικονομική δραστηριότητα. Ο καθορισμός του τιμήματος μεσολάβησης διαμορφώνεται ύστερα από ελεύθερη συμφωνία ΙΓΕΕ και εργοδότη που προσλαμβάνει τον εργαζόμενο.